

30/01/2024 10:08 | Zamieścił: Tomasz Opaliński, Autor: Urszula Sabak-Gąska, Karol Czerwiec

Coraz więcej miast!

Autor: Urszula Sabak-

Gąska

Wraz z początkiem roku na mapie Polski pojawiło się ponad 30 nowych miast. Aż 11 z nich jest na Mazowszu!

Do grona mazowieckich miast dołączyły: Siennica i Dobre w powiecie mińskim, w lipskim – Ciepiałów i Sienna, kozienickim – Głowaczów i Magnuszew, przysuskim – Gielniów i Odrzywół, garwolińskim – Maciejowice, otwockim – Osieck, radomskim – Przytyk. Niemal wszystkie (oprócz Dobrego) utraciły prawa miejskie w wyniku represji po powstaniu styczniowym w 1870 r. Łączy je też przybliżony okres rozwoju i nadania praw miejskich (czyli XIV lub XV w.)

powiat lipski

Sienna

Miejscowość posiadała prawa miejskie już w latach 1421 – 1870 r. To właśnie stąd pochodzili wybitni członkowie rodu Oleśnickich herbu Dębno, m.in. biskup krakowski kardynał Zbigniew Oleśnicki oraz arcybiskup gnieźnieński Jakub z Sienna. Zamek Oleśnickich wznosił się we wschodniej części miasta, jego pozostałością jest tzw. Kopiec. W Siennie przy murowanym kościele z XV w. powstał klasztor paulinów.

Ciepiałów

Był niegdyś ważnym ośrodkiem handlowym. Niektórzy kojarzą go też z ruinami synagogi zbudowanej w 1887 r. Podczas II wojny światowej hitlerowcy zdewastowali synagogę i urządzili w niej magazyn. Ciepiałów posiadał już prawa miejskie między XVI a XIX stuleciem.

powiat miński

Dobre

1 stycznia 2024 r. stało się tysięcznym miastem Polski

Uwzględniając liczbę porządkową (21.) w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 27 lipca 2023 r.1

. Przez lata leżąc na szlaku handlowym łączącym Wilno z Wrocławiem miejscowość była także ośrodkiem eksploatacji rud darniowych. Dobre utraciło prawa miejskie w 1852 r. na skutek zubożenia miasta.

Siennica

Po raz pierwszy była miastem w latach 1526–1870 r. To tutaj znajdował się najstarszy na Mazowszu ośrodek kształcenia nauczycieli, którego siedziba mieściła się w murach dawnego klasztoru oo. reformatów.

powiat garwoliński

Maciejowice

Posiadały już prawa miejskie w latach 1507–1869. To tutaj 10 października 1794 r. rozegrała się bitwa pomiędzy wojskami polskimi dowodzonymi przez gen. Tadeusza Kościuszkę a armią rosyjską.

powiat kozienicki

Głowaczów

Miasto nad rzeką Radomką, na trasie między Warką a Kozienicami. Ulokowane jest w otoczeniu Puszczy Kozienickiej i Puszczy Stromeckiej. Na początku XX w. prowadzone były prace archeologiczne, które ujawniły pozostałości po pogańskim cmentarzysku z I i II w. p.n.e.

Magnuszew

Posiadał prawa miejskie dwukrotnie: w latach 1377–1576 oraz 1776–1870 r. Po raz pierwszy stracił je w 1576 r., kiedy to został zdegradowany do rangi wsi po serii pożarów drewnianej zabudowy. Odzyskał je dopiero w 1776 r., ale stracił ponownie w 1870 r. Nazwa miejscowości pochodzi od imienia Magnus, które nosił jej założyciel, XII-wieczny komes mazowiecki.

powiat otwocki

Osiek

Pierwsze dokumenty, które potwierdzają nadanie Osieckowi praw miejskich pochodzą z 1558 r. W latach 20. XVII w. w zamku osieckim wraz z rodziną i dworem kilkakrotnie przebywał król Zygmunt III Waza.

powiat przysuski

Gielniów

Posiadał prawa miejskie już w latach 1455–1869. To miejsce skąd pochodzi polski poeta-pieśniarz średniowieczny, kaznodzieja, bernardyn, błogosławiony kościoła katolickiego, znany jako Władysław z Gielniowa.

Odrzywół

Miasto w 1418 r. założył Dobrogost Czarny Odrzywolski, starosta radomski. Zgodę na lokację miasta wydał król Władysław Jagiełło za umożliwienie przeprawy przez Wisłę wojskom polskim podążającym pod Grunwald. Podczas przeprawy wykorzystano po raz pierwszy most pontonowy.

powiat radomski

Przytyk

Przytyk pępkiem Europy? – taką nazwę nosi skrzyżowanie dwóch szlaków handlowych. Obecnie Przytyk to paprykowe zagłębie.

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl